

Kuulumisia kunnasta

Uusi valtuustokausi starttasi poikkeuksellisesti kesken vuotta, kesäkuussa, mutta täydellä teholla valtuutettujen työt alkavat nyt, kun kesä kääntyy syksyksi. En tiedä, onko helppoja valtuustokausia ollut koskaan, tuskin, eikä sellaista ole luvassa nytkään. Eikä päätöksentekoa helpota se, että kuntien toimintaympäristö on suuressa murroksessa emmekä vielä tiedä, millaisiin haasteisiin pitää jatkossa vastata.

Punkalaitumen valtuustotyöskentelyn etuna on jo muutamia kausia ollut se, että asioista päätetään asioina, puoluepolitiikka on pienellä paikkakunnalla vain haitaksi. Luottamushenkilöille syntyy melko nopeasti käsitys siitä, mitkä ovat ne talouden realiteetit joiden sisällä toimitaan. Kuntien päätäntävalta on vuosi vuodelta vähentynyt, mutta toisaalta asiat joista voimme päättää, ovat niitä, jotka vaikuttavat suoraan arkeemme ja elinympäristöömme. Sote-, päivähoito- ja koulupuoli ovat säädeltyjä ja mitoitettuja alueita, mutta niiden ulkopuoleltakin löytyy hoidettavia asioita. Eli aloja, jotka valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden pitää ottaa haltuunsa.

Luin tutkimuksen, jonka mukaan turhautuminen päätöksentekoon on suurimmillaan ensimmäisen valtuustokauden aikana ja sen päättyessä. Silloin tieto on lisännyt tuskaa siitä, että muutoksia ei tapahdu nopeasti, julkinen puoli on kankea kääntymään ja omat hyvätkin ideat vaativat taakseen kannatusta. Ja jos sitä kannatusta ei tule, on aina yhtä ikävä peiliin katsomisen paikka. Peilissä ei välttämättä ole vikaa, jos kuva on vino. Perusteluja saatetaan kenties tarvita lisää. Puhumattakaan siitä, että pitää keksiä mistä otetaan rahat uudistuksiin. Tehtävä ei ole yksinkertainen. Joskus sitä vaan jää tappiolle ja sekin pitää hyväksyä. Seuraava ajatus saattaa sitten jo mennä läpi.

Tulevaisuuden ennustaminen on paljon vaikeampaa kuin jälkiviisaus, päätökset tehdään sillä hetkellä käytettävissä olevan parhaan tiedon perusteella ja siihen tietoon on luottamushenkilöillä pääsy. Viime kädessä valta ja vastuu ovat heillä sen mandaatin perusteella, jonka kuntalaiset ovat antaneet äänestäessään. Matkan varrella ollaan toki yhteydessä äänestäjiin ja kuntalaisiin joka pienellä paikkakunnalla on helppoa, mutta päätöksiä ei ratkaista huutoäänestyksellä torilla. Edustuksellisen demokratian idea on toinen.

Kuntalaisiin onkin mukava olla yhteyksissä silloin, kun asioista kysytään suoraan. Silloin voi myös vastata suoraan. Vaikeita tilanteita syntyy, kun kylillä puhutaan totena täysin väärää tietoa ja niitä juttuja vasta onkin vaikea nitistää. Välillä joutuu myös olemaan ikävä ihminen eikä luottamustehtävien hoidosta yleensä pään silytystä saa, pikemminkin päinvastoin. Siitä huolimatta

työ on mielenkiintoista heille, joilla on jonkinlainen mystinen vaikuttaja – ja vastuunkantajeeni perimässään. Juuri ne henkilöt toimivat vuosi toisensa jälkeen eri luottamustehtävissä ja hyvä niin, jonkun nekin hommat on hoidettava.

Luottamushenkilöiltä toivon yhteistyökykyä, halua ottaa selvää asioista ja voimia tehdä kovasti töitä heille uskotuissa tehtävissä. Kuntalaisilta toivon kykyä keskusteluun ja arkijärkeä: tavalliset ihmiset tekevät päätöksiä luottamustehtäviä hoitaessaan ja tavoite on pyrkiä yhteiseen hyvään. Resurssit sanelevat sen, että päätösten jälkeen kenelläkään asiat eivät pitäisi olla liian hyvin tai liian huonosti.

Ja kaikilta yhteisesti toivon ihan vaan hyvää käytöstä ja inhimillisyyttä. Elämä ei ole mustavalkoista.